

Deltagare i busskampanjen som arrangerades av "Nationella kampanjen för daliternas mänskliga rättigheter".

En annan värld är

Mumbai var värd då World Social Forum arrangerades för fjärde året i rad. En viktig fråga som diskuterades under forumet var daliternas situation i dagens Indien.

Under sex dagar i januari var ett nedlagt industriområde i norra Mumbai en organisk massa bestående av hundratusentals människor. Musik och protestsånger från världens alla hörn dränkte ofta försöken till

diskussioner. Panelerna som skulle hållas i de öppna tälten blev en kamp för att överrösta omgivningen. Genom sång, musik, gatuteater, video-, foto- och konstutställningar uttryckte människor sitt missnöje med tillståndet i en värld där klyftorna ökar.

Konferensen genomsyrades av visionen om att en annan värld är möjlig.

I sitt inledningstal uppmanade författaren **Arundhati Roy** konferensens deltagare att samlas kring ett fördömande av kriget i Irak. USA och dess president **George W**

Bush dikterar agendan för världen, menade hon.

Även om World Social Forum tog plats inför världens mediauppbåd, så ska konferensen i första hand uppfattas som en intern solidaritetshandling. Aktivister från olika delar av världen knöt kontakter med varandra. Över *chai*, *samosa* eller kinesiska nudlar bytte människor med liknande problem och visioner mejladresser och pamfletter med varandra. Under sex dagar genomfördes inte mindre än 800 paneler. Representanter för daliter, stamfolk, tibe-

FOTO EVA-MARIA HARDTMANN

möjlig

taner, kvinnor, sexuella minoriteter och ko-reanska fackföreningar är bara några få exempel på intressen som fanns företrädade.

Planering nödvändig

Storleken på området innebar att man noga fick planera sina besök i olika hallar och tält. Det handlade om vilken sträcka som var fysiskt möjlig att forcera genom massan av demonstranter inom en viss tidsperiod. Det tryckta programmet med tillhörande karta var två dagar försenat och därför fick all information spridas med

djungeltrumman de första dagarna. Vilna deltagare letade sig fram till paneler och matstånd så gott det gick. Förutom detta ganska allvarliga missöde var konferensen välorganiserad. Det fanns mat, filtrerat vatten och toaletter så att det räckte åt alla och köerna blev aldrig så långa som man kunde befara.

På årets World Social Forum var dalit-aktivisterna bland de mest synliga. Tusentals hade kommit för att protestera. Under senare år har daliterna demonstrerat allt mer högljutt. De jämför kastdiskriminering med apartheid, utan att för den sakens skull sätta likhetstecken mellan de båda.

Resa genom landet

En av de många marscher som daliterna genomförde i anslutning till World Social Forum var "All-India Dalit Swadhikar Rally", en demonstration för daliternas frihet. Fyra bussar med sammanlagt 85 dalit-aktivister startade den 6 december 2003 sin resa mot Mumbai från olika platser i Indien: Jammu i norr, Delhi i hindi-bältet, Kolkata i öst och Kanakumari i söder. Syftet med resan var att informera daliter i byarna om World Social Forum 2004.

På ett enkelt sätt försökte aktivisterna förklara vilka effekter de nya globala ekonomiska avtalen får för livet i byn. Bussdeltagarna dokumenterade samtidigt synpunkter som kom fram i byarna, och förmedlade sedan dessa under World Social Forum.

På morgonen den 16 januari, invigningsdagen för World Social Forum, åkte jag till Chaityabhumi, den heliga plats i Mumbai dit daliternas förgrundsför B. R. Ambedkar (1891-1956) fördes efter sin död. I den buddhistiska stupan förvaras delar av Ambedkars aska. Jag tog av mig skorna, passerade buddhistmunken som satt i solen vid ingången och gick ett varv inne i stupan. Under förmiddagens lopp anlände sedan bussarna med dalit-aktivister i omgångar. Då alla var på plats samlades de en kort stund tillsammans för att hedra Ambedkar innan de åkte vidare till konferensområdet.

Musiker från Rajasthan

Det fanns ett stort medialt intresse för daliterna. I den buss som hade startat från Jammu, som jag sedan åkte med till konferensområdet, klev det också på en japansk och en fransk fotograf samt två personer från det franska nätverket No-Vox, som bedriver arbete bland bostadslösa i Frankrike. Musiker från Rajasthan underhöll i bussen på trummor och tre aktivister var i kontinuerlig kontakt med de andra bussarna via mobiltelefoner för att samordna den gemensamma entrén till World Social Forum.

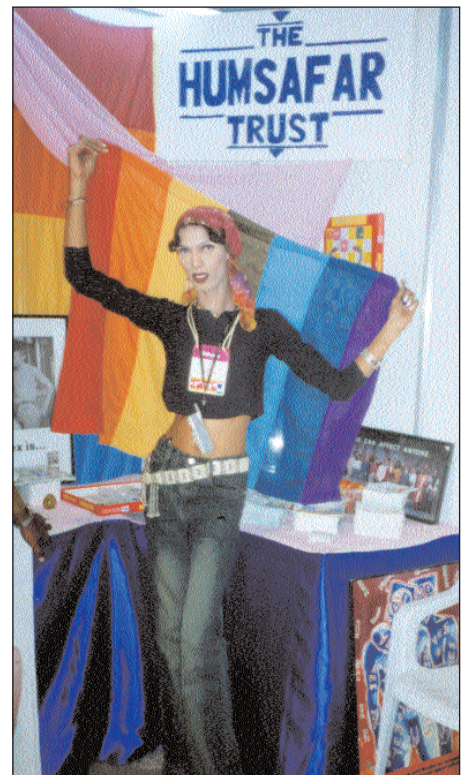
Väl framme vid området ställde demonstrationståget upp. Många aktivister bar specialdesignade svart-bruna västar med

tryck på ryggen: "Daliterna kommer att göra en annan värld möjlig." På deras blå huvudband kunde man läsa "Kasta ut kast".

Fransk bondeledare

De gjorde en slagkraftig entré på området, ledda av en trum- och sångrupp från delstaten Orissa. Många fotografer från tidningar världen över fångade dessa dalit-aktivister då de en stund senare gjorde gemensam sak och dansade tillsammans med den kände franske bondeledaren José Bové, som under hela konferensen var i fokus för media, med den kännetecknande pipan hängande i mungipan.

Indiens dalit-aktivister har nu satt in

Medlem i organisationen Humsafar Trust som hjälper homosexuella män. Humsafar ingår i det bredare nätverket INFOSEF, India Network For Sexual Minorities. Under World Social Forum informerade de bland annat om aids och HIV.

kastdiskriminering i en bredare diskussion om globalisering. Det framkom med önskvärd tydlighet att de nya aspekterna av en globalisering har fått negativa effekter för många människor oavsett nationstillhörighet. Internationella institutioner som Världshandelsorganisationen, WTO, Internationella valutafonden och Världsbanken sätter agendan för internationella handelsavtal och styr därmed vilken ekonomisk politik som ska bedrivas i enskilda länder.

Indien har sedan 1991 liberaliserat sin ekonomi och börjat privatisera den offentliga sektorn. För daliter, som har upplevt en långsam ekonomisk förbättring sedan självständigheten fram till början av 1990-talet, är trenden nu den omvända.

I skriften "Dalits in the World of

Globalisation”, som delades ut på konferensen, visar indiska forskare och aktivister vad den senaste tidens privatiseringar har inneburit för daliterna.

Deras möjligheter till utbildning och arbete har minskat då den privata sektorn har vuxit på bekostnad av den offentliga. Anledningen är att den privata sektorn saknar den form av kvoteringsystem för daliter som har gett dem tillgång till statliga arbeten och utbildningsplatser.

Med en privatisering av ekonomin har de som redan var marginaliserade och exploaterade fått ytterligare minskade tillgångar och möjligheter.

I de större hallarna delade företrädare för fackföreningar, minoritetsorganisationer och frivilligorganisationer från hela världen erfarenheter med varandra. Daliter

och andra i liknande situationer hade kommit till World Social Forum med ett budskap att föra fram till varandra, till journalisterna, till politiker och till den ekonomiska eliten världen över: Deras villkor har försämrats och de accepterar inte sin lott.

Eva-Maria Hardtmann

Socialantropologen Eva-Maria Hardtmann vid Stockholms universitet disputerade i november 2003 på en avhandling om dalitrörelsen i Indien. Avhandlingen kallad *Our Fury is Burning. Local Practice and Global Connections in the Dalit Movement* är utgiven som bok och distribueras genom Almqvist & Wiksells förlag, Stockholm.

Afrika står som värd år 2006

Konferensen i Mumbai var historisk så till vida att det var första gången den hölls utanför Brasilien. Och om två år kommer World Social Forum troligtvis att arrangeras i Afrika.

– Vi arbetar för att få hålla World Social Forum i Kairo år 2006. Många afrikanska och arabiska organisationer stödjer oss i detta, berättar den egyptiske författaren och aktivisten **Nawal el Saadawi** som är grundare till Arabiska kvinnors solidaritetsförbund.

Tanken på att låta ett afrikanskt land vara värd för mötet 2006 stöds av den portugisiska sociologen **Boaventura Sousa Santos**, som är en av de ledande krafterna bakom WSF och medlem i forumets internationella råd.

– Jag anser att Mumbai hade en historisk betydelse eftersom det visar att det som skett i Porto Alegre även kan ske i Asien. Och varför skulle det inte också kunna överföras till Afrika? För många var World Social Forum tidigare ett västerländskt och latinamerikanskt evenemang. Nu kan ingen påstå det längre, sade Santos på avslutningsdagen i Mumbai och drog ner applåder vid en av konferenserna.

De tre första World Social Forum hölls i Porto Alegre och den sydbrasilianska staden har redan börjat förbereda sig för sitt värdskap kommande år. World Social Forum har fortsatt att växa år från år. 2001 samlades 20 000 människor från 117 länder.

Året därpå steg antalet besökare till 50 000 från 123 nationer. Och i fjol deltog 100 000 deltagare från hela 130 länder. Enligt bedömningar från organisatörerna av mötet i Mumbai, deltog i år närmare 150 000 människor från 130 olika länder i världen vid forumet.

Men inte alla aktivister som fanns på plats i Mumbai ansåg att konferensen var rätt väg för att åstadkomma förändring. Därför hölls ett parallellt möte i samma stad kallat MR2004 – Mumbai Resistance 2004.

Vid MR2004 deltog en rad grupper från den yttersta vänsterkanten. Deras budskap kunde läsas i form av klotter på väggar i staden ”Krossa imperialismen” och ”En annan kommunistisk värld är möjlig”. Arrangörerna bakom MR2004 menar att World Social Forum är alltför svagt eftersom det saknar en enhetlig politik och gjort sig beroende av västerländska regeringar och frivilligorganisationer.

Raúl Pierri/IPS

En koreansk delegat på konferensområdet.